

הא זה וזה בתוך עשרים אמרינו חבוט רמי. וא"ת מאי קושיא אדפריך מרבי יוסי ברבי יהודה ליסייעיה מרבנן דלית להו רואין דהא רבנן פליגי עליה כדמוכח פ"ק דעירובין (דף טז. ו) וסו דלמר אביי רבי יוסי סבר לה ככזוהי צדא פליגי עליה צדא סבר לה ככזוהי צדא דלית ליה רואין ויש לומר דטעמא דרבנן לאו משום דלית להו חבוט רמי בפחות מטפח אלא משום דפסלי קורה המונחת בצותו ענין שאינה ראויה לקבל אריח רואין לפסול קורה הניטלת ברוח ושתי קורות המתאימות אפילו בפחות משלשה משום דראויה לקבל אריח צדו אלא אי הוה להו הכא (ט) רואין אפילו בפחות משלשה יש לנו ללמוד מדברי רבי יוסי ברבי יהודה שאפילו צדו פליגי עליה אריח רואין דהא לא פליגי (א) (אלא) צדא דלית להו רואין אלא מטעמא דפרישית:

אבר בשלשה כיון דלית ביה טפח לא אמרינן חבוט רמי. השתא אסקינא דבטפח אמרינן חבוט רמי אפילו בשלשה ותימה דבפרק קמא דעירובין (דף ט. ו) אמרינן גבי היתא קורתו משוכה או תלויה כגון שנתן שתי יסודות עקומות על שני כותלי מצוי שאין צדוהן שלשה ואין צדקמיותן שלשה וקא משמע לן דלמרינן לצדו חבוט ולמה לי שאין צדוהן שלשה כיון דקורה רחבה טפח אפילו צדוהן שלשה נמי אמרינן חבוט רמי ויש לומר דלא דמי דבאלו הכי תיקני לן התם צדוהן טעמא דחבוט רמי ליתכשר האי מצוי כיון דאין הקורה למעלה מעשרים אלא היינו טעמא דלמרינן התם דבעינן קורה על גבי מצוי ואפילו הוי קורה משום מחילה בעינן היכר קנת ולא חשיב היכר כלל אלא אם כן הוי בתוך שלשה כי היא דהתם דהיתא דהיתא צדוהן אפילו סמוך לכותל:

כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דייקנין כי הדדי פסולה למעלה קאי גבי צדו קנה לחצירו כמלא קנה אפילו מנומנס פסולה לפי שחמת הארץ נראית בדרך רחבה מן הצד של סכך והא דייקנין כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה והלך שזן צדוהן שהקנים רחבים מן הארץ (ט) **בזווא** מלעיל באיבתרא מלתחת. כשנקב רוח מלמעלה כשיעור זה חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרב פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוך עומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דלמר פרק קמא דקידושין (דף יא:) דעבדי אינשי דקרו לפגתא דזוחא איסתרא אלמא דאיסתרא פחות מוחא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד הארץ מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהו עומד כפרוך אצל העומד מלמטה בדרך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהארץ שהו רחב כי זוחא דומה צעיינו קטן לאיסתרא נחמת שהו רחוק ממנו וראיה לדבר ונהי צעיינו כחגבים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיינו קטן כדמוכח בפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג. א): **שתיים** באילן ואחת בידי אדם. סמך קרקעית הסוכה רובה צדוהן ועשה קביצה בראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צדוהן וסמך קרקעית הסוכה בראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צדוהן וסמך קרקעית הסוכה

שתי קורות המתאימות נו'. דמנן דעירובין (דף יג:) הקורה שאמרנו רחבה כדי לקבל אריח והאריח חזי לבינה של שלשה טפחים דיה לקורה שמהא רחבה טפח כדי לקבל אריח לרוחבו והתם פריך טפח ומחנה צעי ומשני שזולגת לשני ידיו הקורה אצבע לכל רוח ומלצנן צטינא ואם לא היתה לו קורה רחבה טפח ונתן שמים זו צדו זו דהיינו מתאימות כעין מתאימות: **אם מקבלים אריח לרחבו טפח.** כשהן סמוכות זו לזו אין צריך להציב קורה אחרת ואם לאו שאין שתיים רחבות טפח צריך להציב קורה אחרת: **רצו שמעון בן גמליאל אומר אם מקבלים לאורכו שלשה אין צריך להציב קורה אחרת.** רצו שמעון בן גמליאל להקל בא כלומר אפילו אין צדו טפח ואם מושב על שתיים אריח רחבו ואינו עומד מרחיקן זו מזו ומושיב עליהן לאורכו וצדוהן שיהו צריאות לקבל כצדו ואורכו של אריח שלשה: **ואם לאו.** שאין צריאות לקבלו צריך להציב קורה אחרת: **היפה אחס למעלה ואחס למטה.** כשהושבין זו אצל זו לא נתנס צדוהן אלא זו נמוכה וזו גבוהה: **רואין את העליונה כאילו היא למטה.** בשוה לזו אם התחתונה כאילו היא למעלה אלא חזרתה: (א) **וצדוהן שלשה עליונה למעלה מעשרים.** לדרך דאינו מקום להכשר קורה: **ולא חסונה למטה מעשרה.** לדרך שאין מחילה בפחות מעשרה: **הא זו וזו בתוך עשרים.** אפילו העליונה סמוכה לשפת עשרים והתחתונה לשפת עשרה קא סלקא דעתך דמכשר אלמא אמרינן חבוט רמי בפחות מרוחב טפח: **הריץ הכי.** כלומר רואין דקאמר פחות מג' הוא וצדו דקמני הכי קאמר וצדוהן של ארבע עליונה נו': **כאן מלמעלה כאן מלמטה.** הא דייקנין כי הדדי פסולה למעלה קאי כשיש צדו קנה לקנה כמלא קנה אפילו מנומנס פסולה לפי שחמת הארץ נראית בדרך רחבה הרבה מן הצד של סכך והא דייקנין כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה וזל שזן צדוהן שהקנים רחבים מן הארץ: **כזווא** מלעיל באיבתרא מלתחת. כשהנקב רחב כשיעור זה חמתו מרובה מלמטה כשיעור סלע: **כוכבי** חמה. כשהחמה זורחת עליה ואין זהרורי חמה נראין מתוכה אין זו

פחות מארבעה. ר' שמעון סבירא ליה צדו דוכתא פחות מד' לצדו דמי (שורבין) וישחמתה מרובה מצדלתה. המועט צדו כדור והוי הוא כמי שאינו ועל שם הסכך קרויה סוכה (ועי' א. אר שתיים בידי אדם ואחת באילן. גבי סוכה מן משכיה גבי דפנות ואם עשה שמים סלמנן הסלמנן עשה צדוהן. שריה דפנות לא איפת לן אם מחוברות הם, והיה אם סוכן נקבעת צדוהן, והא דנקט שמים צדוהן דהוה דכחא אשמועינן דאפילו הכי אין עולין לה לאכול ולשמן בראש סוכה צדוהן משום משכיה צדוהן. חסונה דפנותיה וזעזע עליה והוא משתמש על סוכה וטמן לזו ומלא משתמש צדוהן. כל כשיטה דסוכה נקט צדוהן עליה משכיה סוכה, לפי שרובן עושין סוכותיהן כדלג גגן, דכמה דומות מן זה הכי אין מעריכין אותו לעלות (לקמן טו.) אמר להם העולם לסוכה (יב:) אצל מורד הוא את הכלים (מת.) וכן הרבה (שבת קנד:).

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וצדוהן ד"ה ולא תחמנה ד"ה: (ב) תרומ' ד"ה הא זה וזו' א"י הוה לכו הכא רואין אפילו:

מוסף רש"י

פחות מארבעה. ר' שמעון סבירא ליה צדו דוכתא פחות מד' לצדו דמי (שורבין) וישחמתה מרובה מצדלתה. המועט צדו כדור והוי הוא כמי שאינו ועל שם הסכך קרויה סוכה (ועי' א. אר שתיים בידי אדם ואחת באילן. גבי סוכה מן משכיה גבי דפנות ואם עשה שמים סלמנן הסלמנן עשה צדוהן. שריה דפנות לא איפת לן אם מחוברות הם, והיה אם סוכן נקבעת צדוהן, והא דנקט שמים צדוהן דהוה דכחא אשמועינן דאפילו הכי אין עולין לה לאכול ולשמן בראש סוכה צדוהן משום משכיה צדוהן. חסונה דפנותיה וזעזע עליה והוא משתמש על סוכה וטמן לזו ומלא משתמש צדוהן. כל כשיטה דסוכה נקט צדוהן עליה משכיה סוכה, לפי שרובן עושין סוכותיהן כדלג גגן, דכמה דומות מן זה הכי אין מעריכין אותו לעלות (לקמן טו.) אמר להם העולם לסוכה (יב:) אצל מורד הוא את הכלים (מת.) וכן הרבה (שבת קנד:).

דומה לסוכה אליבא דבית שמאי: **בתנאי** העושה סוכה בראש העגלה. אף על גב דמטלטלא ולא קביעה. ובראש הספינה שהוא מקום גבוה של ספינה והיס גבוה מאלו ואין הרים מקיפין והרוח שולטת שם ועוקרתה: **כשרה.** דדירת ערבי סגי בה: **ועולין לה ביום טוב.** ומשום דבעינן למיתנא סיפא ואין עולין תנא רישא ועולין: **בראש האילן.** תיקן מושבו בראשו ועשה שם מחילות וסכך: **כשרה.** לחולו של מועד ואף ביום טוב אם עבר ועלה לה יאץ ידי חובתו: **ואין עולין לה ביום טוב.** דגזור בה רבנן דאין עולין צדוהן ואין משתמשין בו שמה יתלוש: **שמים צדוהן ואחס בידי אדם.** סמך קרקעית הסוכה רובו צדוהן ועשה קביצה בראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צדוהן וסמך קנת קרקעית הסוכה בראש האילן והגביה הדופן ממנו למעלה עשרה או שמים בידי אדם ואחת עשה צדוהן וסמך קרקעית הסוכה

כשיעור זה חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרב פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוך עומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דלמר פרק קמא דקידושין (דף יא:) דעבדי אינשי דקרו לפגתא דזוחא איסתרא אלמא דאיסתרא פחות מוחא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד הארץ מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהו עומד כפרוך אצל העומד מלמטה בדרך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהארץ שהו רחב כי זוחא דומה צעיינו קטן לאיסתרא נחמת שהו רחוק ממנו וראיה לדבר ונהי צעיינו כחגבים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיינו קטן כדמוכח בפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג. א): **שתיים** באילן ואחת בידי אדם. סמך קרקעית הסוכה רובה צדוהן ועשה קביצה בראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צדוהן וסמך קרקעית הסוכה

(א) נראה דר"ל דלמכתה בעינן שיהו כוכבי חמה נלאן דב"ה לא משברי רק ביעבר דכ"ה צימטתו להיא ועי' נב"ש ובר"ן.

(א) נראה דר"ל דלמכתה בעינן שיהו כוכבי חמה נלאן דב"ה לא משברי רק ביעבר דכ"ה צימטתו להיא ועי' נב"ש ובר"ן.